

ÇOCUKLAR İÇİN EBEVEYNLERİYLE BİRLİKTE HAREKET İPUÇLARI

unisanté

Centre universitaire de médecine générale
et santé publique • Lausanne

Département femme-mère-enfant

pédiatrie
suisse

L'organisation professionnelle
de la pédiatrie

h e t s

Haute école de travail social
Genève

Filière Psychomotricité

Gesundheitsförderung Schweiz
Promotion Santé Suisse
Promozione Salute Svizzera

HAREKET

sağlıklı bir gelişim için

Bir şeyin mutlaka farkındasınızdır: Çocuğunuzun harekete ihtiyacı vardır. Hareket sağlık için önem taşır. Yeterli hareket eden bir çocuk daha sakin olur, daha iyi uyur ve daha sağlıklı bir iştahı olur. Oyun ve hareket çocuğunuzun özgüvenini güçlendirir ve gerek duygularını ifade etmesine gerek ilişki kurmasına yardımcı olur. Hareket eden çocuklar – bu bilimsel olarak kanıtlanmıştır – daha becerikli olur ve daha az yaralanır. Düzenli hareket çocuğün kemiklerine, kalbine ve kilosuna iyi gelir ve öğrenmeyi teşvik eder (örn. dil edinimi sürecinde).

Çocukların harekete ihtiyacı vardır

Çocukların uzun süre sessiz oturması nadir görülür. Bu nedenle onların yeterince hareket ettiği düşünülebilir. Ne var ki çocukların fiziksel durumu son yıllarda kötüye gitmiştir. Bu da büyük ölçüde istenen bir durum değildir ve öncelikle günümüz yaşam tarzının bir sonucudur: Günlerimiz dolu geçiyor, daha az yürüyüş yapıyor veya bisiklete biniyor, çok fazla oturuyor, çok fazla ekrana maruz kalıyoruz (TV, akıllı telefon vb.) ve çevremiz hareket etmeye pek uygun değil (parka kadar uzun bir yol, tehlikeli caddeler veya gürültüye duyarlı komşular). Yine de çocuklar doğal bir hareket dürtüsüne sahiptir ve basit hareketler bile onlara iyi gelir.

Çocuğünüzü nasıl destekleyebilirsiniz?

Aşağıdaki sayfalarda sunulan özendirici öneriler gündelik yaşamda çocuğunuzun hareket gelişimini desteklemenize yardımcı olacaktır. Tamamlayıcı olarak hem kendinizin hem de çocuğunuzun hayal gücünden yararlanın.

HAREKETE ŞUNUN İÇİN İHTİYACIM VAR:

... güç ve becerileri geliştirmek için

... özgüven sahibi olmak için

Ebeveynlerim bana bu süreçte şöyle yardım edebilirler:

- » Kendi işimi yapmamı sağlayarak (giyinmek, odama çeki düzen vermek vs.)
- » Beni yürümeye ve koşmaya cesaretlendirerek (çocuk arabasına bindirmek yerine)
- » Beni dinleyerek ve ciddiye alarak
- » Bana kuralları ve sınırları göstererek
- » Bana güvenli bir çevre sunarak

... kendimi ifade etmek için

... engellenmeden oynamak için

... sınırlarımı tanımak ve daha az yaralanmak için

RAHATSIZ ETMEDEN

Kedi ve fare

Yatak örtüsünün altına saklanın. Çocuğunuz onun altında sizi bulabiliyor mu?

Çeşitleme

Rolleri değiştirin veya onun hangi uzvunuzu bulduğunu tahmin etmesini sağlayın.

Herkes yatmaya gidiyor

Yatma vakti geldiğinde çocuğunuzun, bebeklerini yatağına götürmesini veya oyuncak arabalarını garaja sokmasını sağlayın.

Çeşitleme

Arada çocuğunuzun en sevdiği pelüş hayvan ona yardım edebilir.

Küçük heykeltıraş

Çocuğunuz hiç oyun hamuruyla oynadı mı? Hamurla neler yapılabileceğini birlikte keşfedin.

Çeşitleme

Çocuğunuzun hayal gücünü ve becerilerini özendirme için birlikte hayvanlar ve nesnelere yapın.

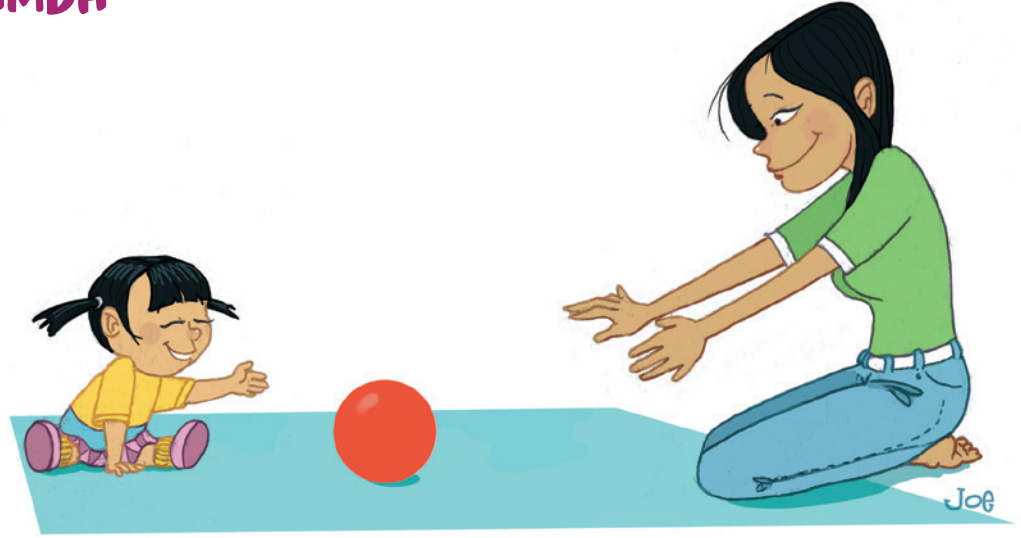
GÜVENLİ ORTAMDA

Top yuvarlama

Karşılıklı olarak birbirinize bir top yuvarlayın.

Çeşitleme

Açık havada ayaktaiken birbirinize top atın.

Ben hangi hayvanım?

Hayvanları taklit edin (kaplan, tavşan, at, kaplumbağa vb.), bunu yaparken onların çıkardığı sesleri ve yaptığı hareketleri taklit edin (sıçramak, yerde sürünmek vb.).

Çeşitleme

Bu hayvanlar sevinç, üzüntü veya kızgınlık gibi çeşitli duygu durumlarını ifade etsinler.

Macera yolu

Oturma odasında çocuğunuzla birlikte iskemleleri, sehpaları, yastıkları, kutuları vb. kullanarak bir macera yolu kurun.

KÖTÜ HAVADA

Gel dans edelim

Radyoyu açın veya hareketi özendiren bir müzik koyun ve çocuğunuzla birlikte dans edin.

Çeşitleme

Jestlerin eşlik ettiği sayı saymaca oyunu çocuğunuzun konuşmayı öğrenmesi yönünde yardımcı olabilir.

Arabacılık oynamak

Çocuğunuzun ellerinden tutun ve dönemeçleri dönen bir araba taklidi yapın.

Çeşitleme

Parmaklarınızla vites değiştirir gibi yapın (ayrıca düğmeye basar, korna çalar, sinyal verir gibi yapın).

Doğaya çıkmak

Çocuğunuza bir yağmurluk ve lastik çizme giydirin ve gezintiyle çıkın.

Çeşitleme

Yeni şeyler keşfetmesi için çocuğunuza yardımcı olun: onu kovukların veya yerdeki ağaç gövdelerinin üstünden geçirin.

TAKATSİZ KALMAK

Çocuk bahçesinde

Çocuğunuzu tırmanması, kayması ve başka çocuklarla oynaması için cesaretlendirin. Yakınında bulunun ve ona bir şey olmamasına özen gösterin.

Çeşitleme

Çocuğunuzla birlikte bir topa vurma ve topun peşinden koşma alıştırmaları yapın.

Kule inşa etmek

Çocuğunuzla birlikte ayakkabı kutularından (veya benzer malzemeden) bir kule inşa edin. Çocuğunuz onu zevkle devirecek, yeniden yapacak ve sonra yine devirecektir.

Sivrisinek oyunu

Açık havada sivrisinek oyunu oynayın, çocuğunuzun peşinden koşsun, onu yakalayınca mincıklayın ve gıdıklayın.

Çeşitleme

Rolleri değiştirin.

DIĞER BİLGİLER

www.paprica.ch adresinde broşür, video ve özendirici öneriler, oyun fikirleri ve tavsiyeler içeren başka malzemeler bulabilirsiniz. (Fransızca web sitesi).

TAVSİYELER

HAREKETİ ÖZENDİRMEK

Küçük çocuklar her gün değişen yoğunluklarda (açık havada oynama, emekleme, yürüme vb.) en az 180 dakika hareket etmelidir. Aktif olarak geçirilen süre gün boyunca yayılabilir. Daha fazla bilgiye buradan ulaşabilirsiniz: www.hepa.ch

AZ OTURMAK

Çocuğunuzun oturarak mümkün olduğunca az zaman geçirdiğinden emin olun – örneğin çocuğunuzun ekran karşısında geçirdiği zaman gibi (TV, akıllı telefon, bilgisayar, tablet vb.). Daha fazla bilgiye buradan ulaşabilirsiniz: www.jugendumedien.ch

GELİŞİM BASAMAKLARI

18 aylık

tahta bloklardan minik kuleler inşa eder

merdiven çıkar

topa vurur

bir kitabın sayfalarını çevirir

kendi başına giyinmeye başlar

çiziktirir

uzuvları gösterir

iki kelimeli cümleler kurar

saklanmış eşyaları arar

top fırlatır

olduğu yerde hoplar

2½ yaş

KÜNYE

// YAZARLAR

Fabio Peduzzi

Nicola Soldini

Dr. med. Lise Miauton Espejo

// HETS Geneva'nın psikomotor

departmanı ve HES-SO ile yakın işbirliği içinde hazırlanmıştır:

A.-F. Wittgenstein Mani, Profesör, HES

C. Blanc Müller, Öğretim Görevlisi, HES

M. De Monte, Öğretim Görevlisi, HES

M. Lecoultre, üniversite öğrencisi

L. Ney, üniversite öğrencisi

// GÖRSELLER

Joël Freymond

// TASARIM

Tessa Gerster

// GÜNCELLEME

1. baskı 2014

Yenilenmiş baskı 2022

// EDITÖRLÜK/UYARLAMA 2022

Dr. med. Lise Miauton Espejo

Dr. Jérôme Spring

Laura Beauverd

Sandrine Correvon

© Unisanté, Centre universitaire de médecine générale et santé publique · Lausanne
Centre Hospitalier Universitaire
Vaudois (CHUV), Département femme-
mère-enfant, Site de l'Hôpital de l'enfance